

Prawo pracy

Zmiany w prawie

Praca zdalna

7 kwietnia 2023 r. wchodzi w życie przepisy dot. pracy zdalnej. To ostatni moment na dostosowanie przez pracodawców regulacji wewnętrznych w tym zakresie.

Przejrzyste i przewidywalne warunki pracy, work-life balance

4 kwietnia 2023 r. ustawa z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks pracy oraz niektórych innych ustaw została opublikowana w Dzienniku Ustaw (Dziennik Ustaw 2023 r. poz. 641). Wdraża ona do polskiego ustawodawstwa dwie unijne dyrektywy: dyrektywę 2019/1152 oraz dyrektywę 2019/1158.

Nowe przepisy zaczną obowiązywać po upływie 21 dni od ich ogłoszenia, tj. 26 kwietnia 2023 r.

O najważniejszych zmianach wynikających z nowelizacji pisaliśmy tutaj [>>>](#)

Jawność wynagrodzeń

30 marca 2023 r. Parlament Europejski przyjął tekst dyrektywy w zakresie jawności wynagrodzeń.

Najważniejsze zmiany wynikające z dyrektywy:

- obowiązek informowania kandydatów do pracy o początkowym poziomie wynagrodzenia lub przedziale wynagrodzenia przewidzianego w odniesieniu do danego stanowiska, opartego na obiektywnych i neutralnych pod względem płci kryteriach;
- prawo pracowników do informacji o średnim poziomie wynagrodzeń pracowników wykonujących pracę o takiej samej wartości;
- obowiązek składania przez przedsiębiorstwa zatrudniające co najmniej 100 pracowników sprawozdań na temat różnic w wynagrodzeniach kobiet i mężczyzn.

Przed publikacją w dzienniku urzędowym tekst dyrektywy musi zostać zatwierdzony przez Radę UE. Nowe przepisy wejdą w życie dwadzieścia dni po ich publikacji, a państwa członkowskie będą miały trzy lata na ich transpozycję do prawa krajowego.

Projekty zmian

28 marca 2023 r. na stronie Rządowego Centrum Legislacji opublikowano trzy projekty rozporządzeń:

Projekt rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie świadectwa pracy (numer z wykazu: 121)

Proponowane zmiany mają dostosować treść świadectwa pracy do zmian wynikających z wprowadzenia do Kodeksu pracy uregulowania w zakresie pracy zdalnej oraz implementacji dwóch unijnych dyrektyw: dyrektywy 2019/1152 oraz dyrektywy 2019/1158:

Proponuje się rozszerzyć treść świadectwa pracy o następujące punkty:

- informacje dotyczące wykorzystania przez pracownika w roku kalendarzowym, w którym ustał stosunek pracy, nowego rodzaju zwolnienia od pracy przewidzianego w art. 148¹ k.p. (zwolnienie od pracy z powodu działania siły wyższej w pilnych sprawach rodzinnych spowodowanych chorobą lub wypadkiem);
- informacje dotyczące wykorzystania przez pracownika w roku kalendarzowym, w którym ustał stosunek pracy, urlopu opiekuńczego przewidzianego w art. 173¹ k.p. (urlopu udzielanego w celu zapewnienia osobistej opieki lub wsparcia osobie będącej członkiem rodziny lub zamieszkującej w tym samym gospodarstwie domowym, która wymaga opieki lub wsparcia z poważnych względów medycznych);
- informacje dotyczące dni „okazjonalnej” pracy zdalnej przewidzianej w art. 67³³ k.p., wykonywanej w roku kalendarzowym, w którym ustał stosunek pracy.

Tekst projektu [>>>](#)

Projekt rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie dokumentacji pracowniczej (numer z wykazu: 122)

Proponowane są następujące zmiany:

- rozszerzenie części B akt osobowych pracownika o:
 - wniosek pracownika o zmianę rodzaju umowy o pracę na umowę o pracę na czas nieokreślony lub o bardziej przewidywalne i bezpieczne warunki pracy, w tym polegające na zmianie rodzaju pracy lub zatrudnieniu w pełnym wymiarze czasu pracy oraz odpowiedź pracodawcy na ten wniosek (art. 29³ § 1 i 3 k.p.);
 - wniosek pracownika o wskazanie przyczyny uzasadniającej rozwiązanie umowy o pracę na okres próbny za wypowiedzeniem albo zastosowanie działania mającego skutek równoważny z rozwiązaniem umowy o pracę oraz odpowiedź pracodawcy na ten wniosek (art. 29⁴ § 3 i 4 k.p.);
 - dokumenty dotyczące stosowania elastycznej organizacji pracy (art. 188¹ k.p.);
- rozszerzenie dokumentacji w sprawach związanych ze stosunkiem pracy o:

- o wnioski pracownika dotyczące ubiegania się i korzystania ze zwolnienia od pracy z powodu działania siły wyższej (art. 148¹ k.p.);
- o wnioski pracownika dotyczące ubiegania się i korzystania z urlopu opiekuńczego (art. 173¹ Kodeksu pracy);
- o zgodę pracownika wychowującego dziecko do ukończenia przez nie 8 roku życia na zatrudnianie w godzinach nadliczbowych, w porze nocnej, w systemie przerywanego czasu pracy i delegowanie poza stałe miejsce pracy (art. 178 § 2 k.p.).

Tekst projektu [>>>](#)

Projekt rozporządzenia w sprawie wniosków dotyczących uprawnień pracowników związanych z rodzicielstwem oraz dokumentów dołączanych do takich wniosków (numer z wykazu: 123)

W nowym rozporządzeniu uwzględnione są zmiany w zakresie urlopów związanych z rodzicielstwem wprowadzonych do Kodeksu pracy ustawą z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks pracy oraz niektórych innych ustaw.

Tekst projektu [>>>](#)

Globalna mobilność

Zmiany w prawie

Nowelizacja ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy

28 stycznia 2023 r. oraz 1 kwietnia 2023 r. weszły w życie istotne przepisy ustawy z dnia 13 stycznia 2023 r. zmieniającej ustawę o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa. Przewidują one, m.in:

- ujednoczenie okresów obowiązywania przedłużeń ważności pobytu w Polsce obywateli Ukrainy na podstawie wiz, zezwoleń, ruchu bezwizowego i innych (do 24 sierpnia 2023 r.) z jednoczesnym uchYLENIEM przedłużeń wprowadzonych szczególnymi przepisami związanymi z covid-19, z tą samą datą;
- uprawnienie dla obywateli Ukrainy, którzy posiadają PESEL ze statusem UKR i których pobyt na terytorium RP uznaje się za legalny, do składania na szczególnych warunkach wniosków o udzielenie trzech typów zezwoleń na pobyt czasowy w Polsce.

W związku z tą i innymi zmianami, przygotowaliśmy przewodnik (dostępny w języku polskim, angielskim i ukraińskim): „Zatrudnianie obywateli krok po kroku” [>>>](#)

Informacje dotyczące szczególnego trybu ubiegania się o zezwolenia na pobyt czasowy znaleźć można także na stronie UDSC [>>>](#)

Nowelizacja ustawy o cudzoziemcach i niektórych innych ustaw, Diia.pl dla dzieci

6 kwietnia 2023 r. wejdzie w życie ustawa z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o cudzoziemcach oraz niektórych innych ustaw. Celem nowelizacji jest zapewnienie stosowania rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1860 oraz 2018/1861 z dnia 28 listopada 2018 r. Rozporządzenia te regulują zasady wjazdu i pobytu obywateli krajów trzecich na terytorium państw obszaru Schengen oraz użytkowanie przez państwa członkowskie Systemu Informacyjnego Schengen (SIS).

O najważniejszych zmianach wynikających z nowelizacji, dotyczących między innymi zakazu wjazdu na obszar Schengen i zobowiązania do powrotu, pisaliśmy tutaj [>>>](#)

Ustawa przewiduje również nową funkcjonalność aplikacji Diia.pl. Od 7 kwietnia 2023 r. dostępna będzie możliwość wygenerowania dokumentów pobytowych dla obywateli Ukrainy poniżej 13. roku życia, co ułatwi ukraińskim rodzinom przekraczanie granicy i podróżowanie do innych państw obszaru Schengen.

Pisaliśmy o tym w naszym fleszu [>>>](#)

Zwolnienie z obowiązku posiadania zezwolenia na pracę

14 marca 2023 r. Departament Rynku Pracy MRiPS w indywidualnej odpowiedzi uzyskanej przez naszą Kancelarię potwierdził, że wobec cudzoziemca przebywającego w Polsce i wykonującego pracę zdalnie na rzecz pracodawcy, który nie posiada siedziby na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (a więc pracownika, który nie jest pracownikiem delegowanym konkretnie do Polski), nie ma zastosowania obowiązek posiadania zezwolenia na pracę.

Pisaliśmy o tym w naszym fleszu [>>>](#)

Koniec możliwości składania wniosków wizowych do Ministra Spraw Zagranicznych

31 marca 2023 r. zakończyło się przyjmowanie przez Ministra Spraw Zagranicznych wniosków o wize krajowe składanych przez obywateli Białorusi i Ukrainy przebywających na terytorium RP. Od początku kwietnia br. nie obowiązują już zatem szczególne ułatwienia w procedurach wizowych przewidziane dotychczas dla obywateli ww. krajów.

Projekty zmian

Prace nad projektem rozporządzenia w sprawie wydawania wiz pracowniczych

W MSZ trwają konsultacje dotyczące projektu rozporządzenia w sprawie przyjmowania poza kolejnością wniosków o wydanie wize krajowej w celu wykonywania pracy. Zgodnie z założeniami projektu oraz proponowaną listą zawodów, wobec których stosowane mają być nowe rozwiązania, MSZ zmierza do ułatwienia uzyskiwania polskich wiz krajowych cudzoziemcom, których praca na terytorium RP jest oceniana jako najbardziej pożądana i korzystna z punktu widzenia gospodarki kraju.

Wdrożenie Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1883

W MSWiA trwają obecnie prace nad opracowaniem projektu ustawy, która wdroży Dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1883 z dnia 20 października 2021 r. w sprawie warunków wjazdu i pobytu obywateli państw trzecich w celu zatrudnienia w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji oraz uchylecia dyrektywy Rady 2009/50/WE. Dyrektywa ta obowiązuje od 17 listopada 2021 r., przy czym do porządku krajowego państw członkowskich ma zostać implementowana do 18 listopada 2023 r.

Tekst dyrektywy [>>>](#)

Ustawa o zatrudnianiu cudzoziemców

Od września 2022 r. trwają prace nad projektem ustawy o zatrudnianiu cudzoziemców. Ma to być kompleksowy akt prawny, regulujący kluczowe zagadnienia dotyczące zatrudniania cudzoziemców – obecnie rozsiane po różnych ustawach i rozporządzeniach. Projekt jest nadal na etapie prac w komisjach.

Zakłada on, między innymi, następujące zmiany:

- zastąpienie trzech typów zezwoleń na pracę dla pracowników delegowanych jednym;
- zniesienie wymogu uzyskiwania informacji starosty;
- zniesienie procedury przedłużenia zezwolenia na pracę;
- możliwość wprowadzenia limitów zatrudnienia cudzoziemców w określonych województwach, powiatach, sektorach czy zawodach;
- dalszą elektroniczną procedur i przyjęcie mechanizmów wymiany informacji między organami.

Tekst projektu [>>>](#)

Ochrona danych osobowych

Zmiany w prawie

Praca zdalna – procedury ochrony danych osobowych

7 kwietnia 2023 r. wchodzi w życie przepisy dot. pracy zdalnej. To ostatni moment na przygotowanie procedur ochrony danych osobowych na potrzeby wykonywania pracy zdalnej i na przeprowadzenie ewentualnych szkoleń.

O tym co warto uwzględnić w ramach procedur pisaliśmy tutaj [>>>](#)

Kontrola trzeźwości

21 lutego 2023 r. weszły w życie przepisy umożliwiające pracodawcom w określonych okolicznościach przeprowadzanie kontroli trzeźwości pracowników i współpracowników. Pracodawcy, którzy zdecydują się na wprowadzenie takich kontroli powinni pamiętać m.in. o zaktualizowaniu klauzul informacyjnych

dotyczących przetwarzania danych osobowych w tym zakresie i o wprowadzeniu odpowiednich środków techniczno-organizacyjnych, które zapewnią między innymi stosowne zabezpieczenie danych osobowych zbieranych w wyniku przeprowadzania kontroli trzeźwości.

Agnieszka Lisiecka
adwokat, wspólnik
agnieszka.lisiecka@wardynski.com.pl

Magdalena Świtajska
adwokat, wspólnik
magdalena.switajska@wardynski.com.pl

Karolina Romanowska
adwokat
karolina.romanowska@wardynski.com.pl

